

Potencial econòmic de Catalunya avui (I)

written by Josep Pérez Franco | 10 d'abril de 2017

“Una Catalunya independent seria viable econòmicament”. “Una Catalunya independent tindria conseqüències polítiques molt importants i afectaria la reorganització dels estats-nació”. Això va declarar, l'octubre del 2016 a Barcelona, Joseph E. Stiglitz, Premi Nobel d'Economia i catedràtic de la Universitat de Columbia. Així mateix, Kennett Rogoff, ex-Cap d'Economia del Fons Monetari Internacional i actual professor a la prestigiosa Universitat de Harvard, va afirmar que si Catalunya fos independent es convertiria en un dels països més rics del món (en termes relatius s'entén). Que aquests destacats economistes facin aquestes afirmacions, que no són pas per quedar bé, ni per obtenir prebendes, ens hauria de fer reflexionar. Sense caure en el cofoisme, necessitem escoltar criteris com els exposats per incrementar l'autoestima i perquè creguem en nosaltres mateixos i prenguem consciència del potencial del nostre país.

Dèficit Fiscal

És un miracle que malgrat les limitacions i l'ofec econòmic endèmic que pateix Catalunya, la seva evolució econòmica és positiva i continua sent el motor de l'Estat espanyol. S'ha de destacar el dèficit fiscal cronificat que patim, que és el resultat negatiu de la balança fiscal amb l'Estat. Aquest criteri, gràcies al treball de diferents equips d'economistes i del clam de la societat civil catalana, es va acceptar per l'Estat, aconseguint que el Parlament espanyol aprovés la publicació de les balances fiscals. No entrarem en les discussions registrades pel mètode de càlcul i els seus components, ni amb les maniobres a la baixa que s'han produït. El cert és que el nostre dèficit anual és d'uns 16.000 M € que suposa el 8 % del PIB. Enlloc del món desenvolupat, el dèficit

d'una regió, land o estat (cas de EUA) no supera el 4 %, ja que superar aquesta xifra s'estima que posa en risc l'economia de la regió que fa l'aportació. El ministre d'Hisenda Sr.Montoro ha admès un dèficit de 8.800 M €, que tot i ser lluny del real, és una xifra de grans proporcions, cosa que abans es negava. En esdevenir un Estat independent s'han d'assumir i crear noves estructures, que tindrien el seu cost, però el nou Estat segons l'estudi fet pel Consell Assessor de la Transició Nacional gestionaria un superàvit d'11.600 M € a disposició de la política, l'estímul econòmic (infraestructures), el benestar social, l'educació, la recerca, etc.

Fons de Solidaritat

El fet que cal divulgar amb força i de manera contundent és que Catalunya ha estat el "Fons europeu" més important rebut per l'Estat espanyol, "un autèntic Pla Marshall", ja que **des de l'inici de les ajudes europees, el 1986, fins al 2010**, l'equip d'economistes que han estudiat aquest tema han calculat **el dèficit acumulat en 240.000 M €**, que és una xifra estratosfèrica que ha volat, sota el concepte de **solidaritat obligatòria**. Aquesta xifra s'aproxima, al càlcul fet per la Generalitat, pel conseller Mas Colell, de 230.000 M €. Per aconseguir la xifra acumulada fins a l'actualitat, cal afegir-hi la quantitat de dèficit anyal que ha estat constant des de 2010. Pregunta obligada i lògica: on seria Catalunya si hagués disposat dels seus propis recursos?, no com un Estat independent que és el que convé per ser autors i protagonistes de les nostres decisions, sinó tenint el concert econòmic com el País Basc, que es queda tot el que recapta i acorda amb l'Estat la quota a pagar pels serveis que li dóna.

És indignant que any rere any se'ns maltracti de forma flagrant, es destini a inversions a Catalunya aproximadament el 9 % del total del pressupost estatal quan la nostre població és del 16 %. Representa 145 € per habitant, en canvi 336 € a Extremadura, 233 € a Andalusia i 504 a Galícia.

Llavors s'entén el mal estat de les nostres carreteres i el retard general de les nostres infraestructures i les bones autovies gratuïtes que altres gaudeixen.

Potencial econòmic

El marc econòmic de Catalunya dins de l'estat espanyol el conforma el 16 % de la població, l'aportació del 19 % del PIB, el 38 % de les exportacions i el 24 % de la producció total. En els darrers anys la distribució dels nostres productes eren 1/3 mercat interior, 1/ 3 mercat català i 1/ 3 exterior. Aquesta tendència tendeix a desequilibrar-se amb l'increment del mercat exterior. Tenim una singularitat, ja que la nostra economia s'ha de qualificar com oberta i estructurada en clústers. És complementària i amb aspectes compatibles amb l'economia del País Valencià, que presenta un model semblant. Ambdós models econòmics són diferenciats dels que observem en la resta de la península. La diversificació dóna estabilitat i seguretat. També en economia és bo no tenir el ous al mateix cistell i no ser dependents de pocs sectors. Som un país de producció industrial i de serveis.

En alguns sectors tenim una potència important i equiparable a altres països desenvolupats.

Hi ha una magnitud convencional per mesurar el potencial econòmic d'un país que és el Producte Interior Brut. Aquesta dada global és insuficient i és recomanable estudiar en paral·lel el seu repartiment, calculant el PIB per capità. En aquest sentit és interessant establir algunes comparacions amb països com Dinamarca, Àustria o Finlàndia per exemple, que presenten índexs de riquesa, semblants a Catalunya. Ens hem inspirat en el treball dels economistes Modest Guinjoan, Xavier Cuadras i Miquel Puig: "Com Àustria o Dinamarca- la Catalunya possible"

Població (000)

PIB per càpita €

(a preus corrents)

Àustria	8.450
32.400	
Bèlgica	11.100
30.000	
Dinamarca	5.600
31.500	
Finlàndia	5.400
29.000	
Països Baixos	16.730
33.000	
Suècia	9.500
32.000	
Suïssa	8.000
39.800	
Catalunya	7.500
29.500	

No és agosarat indicar que Catalunya és pot equiparar amb alguns països d'Europa que presenten nivells semblants, gaudeixen d'un alt benestar, un desenvolupament econòmic notable i uns índexs d'atur baixos de l'ordre de 4/7 %.

Un punt que convida a reflexionar és el que fa referència a la dimensió dels estats. **La nova configuració del món i la seva accelerada evolució, qüestiona la viabilitat dels estats grans.** S'ha vist que els països més petits són els que ha sortejat millor la crisi econòmica i n'han sortit més de pressa. A Europa, actualment països com Lituània, Estònia, Finlàndia, Àustria, Suècia i Bèlgica experimenten taxes de creixement superiors als països grans com Itàlia, Regne Unit, França, Alemanya i Espanya. És un fet que, els estats més petits, en l'economia global i de realitats canviants, tenen més adaptabilitat i més flexibilitat per establir polítiques adequades als països petits.

L'economia catalana resulta atractiva pels inversors. En

aquest cas, com en molts d'altres, es divulguen opinions falses i s'intenta establir un panorama no positiu, quan la realitat objectiva és diametralment oposada, les xifres no enganyen. Catalunya va captar des del gener del 2011 al juny del 2016 en IED (inversió estrangera directe) un total de 14.582 M €, que suposa el 34 % del total estatal i és el territori líder de l'estat en aquest sentit. Durant tot l'any 2016, la inversió fou de 4.857 M €, pràcticament la mateixa que l'any anterior. Cal destacar que aquestes xifres d'inversió coincideixen amb anys d'efervescència independentista. S'ha de deduir que l'economia funciona de forma autònoma, valora el potencial del país, les seves condicions i la seva estabilitat actual i futura. Aquest és un signe de confiança en l'esdevenidor de Catalunya i els decisors no crec que pensin que vagarem per l'espai sideral, ni considerin un panorama apocalíptic, com els veïns espanyols vaticinen. Al contrari, si fem una deducció lògica poden pensar, que continuarem dins l'Estat espanyol fent de locomotora o serem un Estat independent i pròsper dins d'Europa i amb una posició geoestratègica envejable.

Durant l'any 2016 segons dades de l'Idescat i l'INE s'han creat un total de 101.071 noves empreses, d'aquestes 21.781 a Catalunya. Ha estat el primer territori de l'Estat en creació d'empreses, el 22 % del total, Madrid fou el segon amb 19.946. És ben cert que som un país de PIMES. N'hi ha un nombre important, superior a les 600.000 empreses, però amb estructures petites i de component familiar, la majoria per sota de 9 persones. Ens cal més múscul en cada unitat empresarial per abordar i incorporar tècniques modernes de gestió, per desenvolupar recerca i per disposar d'una bona distribució al mercat interior i exterior. Tot i així és destacable el cas de moltes PIMES que tenen un paper important en innovació i lideratge mundial en la seva activitat específica.

A Catalunya hi ha quasi 5.500 empreses multinacionals. El 18 %

alemanyes, el 15 % franceses i el 10 % USA. Algunes s'instal·laren a casa nostre fa uns 50/75 anys i són punteres en el seu sector com el químic, farmacèutic, automòbil, maquinària, serveis i més recentment les noves tecnologies. Aquest component estructural ens aporta estabilitat i seguretat, també ens aporta sinergies en la nostra economia i educació. Cal intentar facilitar el que requereixen per la seva activitat i el seu desenvolupament, com són capital humà, seguretat jurídica, infraestructures i comunicacions, clima social estable i benestar social. Aquest tipus d'estructures empresarials presenten també una certa volatilitat, per aquest motiu s'ha de ser curós i satisfer les seves necessitats .

Infraestructures

És inimaginable un país sense carreteres, sense ferrocarrils, sense xarxa energètica. Les infraestructures permeten el transport o la distribució de mercaderies i persones. Sense bones i eficients infraestructures un país no funciona, es col·lapsa i s'empobreix. La problemàtica d'infraestructures és tan àmplia que caldria un extens tractament monogràfic que no ho permet aquest escrit.

Els retards en inversions per terra, mar i aire són tan flagrants que malmeten la confiança del món polític, empresarial i frenen les inversions de multinacionals. Els incompliments del govern espanyol respecte al corredor mediterrani, les rodalies, la gestió ineficient i monopolitzadora d'Aena, les inversions sense rendiment econòmic en trens sense passatgers i aeroports fantasmes ens perjudiquen i posen en risc la nostra competitivitat.

Resulta inversemblant que després d'haver invertit 55.000 M € en tren d'alta velocitat (AVE) no existeixi ni tan sols el projecte de connectar Barcelona i València que són les dues àrees més dinàmiques, de més exportacions i de major aportació al PIB espanyol. Hi ha una manifesta manca de voluntat política i una concepció radial, sense cap concepció de

racionalitat econòmica i de rendibilitat.

Sobre la pluja de milions anunciada per Rajoy a Barcelona fa pocs dies, cal dir que és una burla i una presa de pèl, que només pot convèncer als ignorants i a la seva fanàtica tropa dretana. Els 4.200 milions € a invertir en infraestructures fins el 2020 a 1.050 cada any fa riure, ja que alguns experts xifren les necessitats de Catalunya entre 40/ 50.000 M € o sigui que ens cal 40 o 50 anys per assolir-ho. Només en Rodalies el 2010 van avaluar i comprometre 4.000 M €. No vull dir la inversió real perquè em fa vergonya per insignificant.

Respecte al Corredor Mediterrani i la seva transformació prioritària en el tram Algesires- Madrid- Saragossa, prefereixo no dir el que penso per no caure en una expressió de tipus penal, em remeto a la lectura de [l'entrevista apareguda el febrer a l'UNILATERAL a Joan Amorós](#), president de FERRMED i una autoritat europea en el camp de les infraestructures. Si avui disposem per part de la UE (aprovat 2013) la qualificació de prioritària del Corredor Mediterrani li devem a la seva tenaç i eficaç actuació. L'acabarem tenint quan l'Estat espanyol hagi esgotat tots els terminis i les traves possibles. Brussel·les considera que és d'obligat compliment i també considera Espanya com un dels tres estats més incomplidors.

Ranking mundial de benestar per la Nacions Unides

En aquest ranking s'han considerat variables com: PIB per càpita, suport social, esperança de vida, llibertat d'elecció, llibertat d'expressió, percepció de la corrupció, etc.

El resultat dels 10 primers són:

- 1 Noruega
- 2 Dinamarca
- 3 Islàndia
- 4 Suïssa
- 5 Finlàndia

6 Països Baixos

7 Canadà

8 Nova Zelanda

9 Austràlia

10 Suècia

(Espanya ostenta el lloc 35è)

Resulta interessant observar que els països capdavaners són els que hem assenyalat com a països petits que s'adapten millor a una situació canviant, que tenen un bon creixement i unes dimensions i unes característiques semblants a les nostres. Nosaltres hem d'aspirar a aconseguir una plaça entre els països que gaudeixen de millor benestar. Per això i per decidir sobre allò que ens convé volem ser un estat independent.